

**רבותי
ה"אימפריה"
חוזרת
(או לפחות מנסה)**

העולם לא יתמוך בשלטון אחים מוסלמים בירושלים אבל כן יתמוך בירושלים כבירת פלסטין. האידיאל מבחינת ארדואן הוא מדינה פלסטינית שבירתה ירושלים, כשהוא נקרא למלא את מקום פטרון המקומות הקדושים בעיר. ולשם כך הוא משקיע ברש"פ במבצע להשקעתו הגדולה בחמאס, גם מתוך תקווה לאידיאל מוצלח עוד יותר – מדינה פלסטינית שבירתה ירושלים, שחמאס מבצע בה הפיכה נימית כפי שעשה בעזה ועולה לשלטון – ופטרוננו הגדול של חמאס, ארדואן, הופך לשליט ירושלים ולמנהיג העולם המוסלמי.

לצורך כך, כאמור, משקיעה תורכיה רבות הן בפרייקטים ברש"פ – אחד מהם הוא הכשרות לאנשי כוחות הבטחון הפלסטינית ע"י סוכנות הסיוע התורכית הממשלתית, TIKA המופעלת על ידי לשכת הנשיא התורכי, דרך הקונסוליה התורכית בירושלים – והן בירושלים עצמה, למסודת המזהים עם האסלאם הקיצוני, קרי חמאס, כולל עמותות וגופים הרשומים בישראל (אגודת אלאקצא, זכאת אלקדס, קרן הרווחה האסלאמית ועוד). גופים תורכיים רשמיים כגון מיאסימיס/מיראתנא (- מורשתנו) פועלים בבקר צעירים בירושלים ללימוד השפה וההיסטוריה התורכית והנחלת המורשת העותמאנית של ירושלים. הכל רקעה והכנה ליום הגדול אליו הוא מצפה.

על מידת נכונותו של ארדואן להיאבק על חלומה הנכסף, ניתן ללמוד מהצהרותיו לפני המלחמה ובמהלכה – בין היתר שאיפתו כי "אללה ישמיד את ישראל" ואיומו כי "כמו שפלשתי לקרבאק ולולו, נוכל לעשות גם להם" ("להם" – זה אנחנו, הישראלים). שר החוץ התורכי, פידאן, לשעבר ראש המודיעין התורכי MIT האחראי הרשמי מטעם תורכיה על קשר עם הנהגת חמאס במבדינה – הפעילה מאוד בהכוונת פעולות טרור באופן גלוי מתורכיה – הבהיר לאחר הצהרת ארדואן, כי העולם האסלאמי יעשה "כל מה שצריך" כדי להגן על זכויות האסלאמיות של מסגד אלאקצא".

דומה, כי קשה להיות ברור יותר מרשימה (חלקית בלבד) של הצהרות ומעשים תורכיים צופי פני עתיד הנוגעים לירושלים, ומהווים נדבך הכרחי בחלומות הגדלות של ארדואן, הגורר אחריו את מדינתו. לתורכיה כבר נטועה רגל מדינית בירושלים – הקונסוליה הכללית התורכית, ששטח השיפוט שלה כולל את הקורפוס ספרטום הידוע מהחלטת החלוקה 181 של האו"ם (כלומר – אינה מכירה אף בישראל בגבולות 67'), מהווה שגרירות רשמית של ארציה ב"פלסטין" ומפזרת הצהרות ורמשים רבים לתמיכה ב"פלסטין" מהנהר ועד הים". מבחינת ארדואן, רגל זו אינה אלא הצעה הראשון, תרתי משמע.

"ירושלים היא קו אדום למוסלמים" – כך הצהיר נשיא תורכיה ארדואן בתגובה להכרת ארה"ב בירושלים כבירת ישראל המאוחדת והעברת השגרירות לעיר. הצהרה זו לא באה בחלל ריק ואינה מנותקת משאיפותיו ההגלובאליות להגמוניה של נשיא תורכיה, הכמה להכרה כחליף השולט בכל העולם המוסלמי.

לשעבר ערים באימפריה העתמאנית, ושום כוונה
לזוותר על מעמדם.

בנוגע למכשולים הראשון והשני, לפחות כרגע אין ביכולתו של ארדואן לעשות דבר. לכן, במה שנראה כעיני כרוח גבית ערבית, מוסלמים ומערבית לינייניים מדיניים רלוונטיים – הוא נושא עיניי לפיצוי עבור ההספי השלישי: שליטה בירושלים כ"תחליף" למכה ומדינה. ההבטאות אלו אינן מותירות מקום לספק באשר לכוונותיו אלה, והעצדים שהוא נוקט, או מנסה לנקוט, עולים בקנה אחד עם ההצהרות והשאיפות.

- "חרם אלשריך, הכולל את מסגד דאלאקצא ואת קובת אלסקרה (כיפת הסלע) הוא שלם, בלתי ניתן לחלוקה... שייך אך ורק למוסלמים" הצהרה המאגדת את כל מתחם הר הבית, 144 דונם, ליחידה אחת.
- "לא נאפשר לירושלים להיות מופקרת בידיים טמאות" - הצהרה המבהירה קו אדום בנוגע לעיר.
- הצהיר כי הוא גאה להשתייך לאומה שנשאה את דגל האסלאם במשך מאות שנים ושירתה את ירושלים במשך 400 שנה בכבוד - הצהרה המזכירה את הובלת האסלאם בידי האימפריה העותמאנית ואת שייכותה של ירושלים לאימפריה זו.
- תיאר את ירושלים כמרכז רוחני יקר לכל המוסלמים, לצד מכה ומדינה - השוואת מעמד הערים הקדושות, לטובת תחרות עתידית עם ערב הסעודית.
- "ירושלים היא עירנו... נבנתה על ידי הסלטאן סלימאן המפואר... סוגיית ירושלים אינה דומה לשום סוגיה יאופוליטית אחרת עבורנו... גם עכשיו ניתן למצוא עקבות של התנגדות עתמאנית בעיר זו, אותה נאלצנו לעזוב בעיניים דומעות... משמעות הדבר היא שירושלים היא עירנו... מנקודת מבט זו, נישאר לרדוף אחרי הפצע המדמם הזה של מצפוננו של העולם - סוגיית פלסטין וירושלים - עד הסוף".

הסיבה לתמיכתו של ארדואן במדינה פלסטינית אינה מדינית ואינה פלסטינית, שכן הוא איש האחים המוסלמים המתנגדים ממילא למדינה כזו. אלא שהוא מבין, כי

בשנים האחרונות – ובפרט על רקע המלחמה בחבל עזה שהתפתחה למלחמת ישראל-בכל והביאה לשינויים במזרח התיכון, הכיחלשות איראן, התפרקות סוריה וזעזועים פנימיים בלבנון – ביצעה תורכיה מספר מהלכים, ושואפת לבצע נוספים, שיסייעו לה לבסס את המעמד הפאן-אסלאמי הבכיר שהיא חפצה בו. כך, פלשו התורכים לסוריה, השתלטו על חלקים מצפונה באוכה דמשק (וגבול ישראל) והם משקיעים משאבים בנוכחות קבועה. במקביל, עשה ארודאן מאמץ גדול – שער כה הוליד אכזבה מרה – למנן את חלקו בהסכם סיום המלחמה לטובת הכנסת כוחות מזוינים מטעמו לחבל עזה. התורכים גייסו 2000 איש במסגרת חברת סדאת – חברה "פרטית" של שכירי חרב תורכיים (בסגנון כח ואגנר הרוסי), המנוהלת על ידי מקורבים אישיים של ארדואן, יוצאי כוחות הבטחון התורכיים. השימוש בכח סדאת פותר לארדואן כאב ראש רציני – בהיות תורכיה חברה בנאט"ו, ברור לו שלא יוכל לספק בעימות מזויין עם ישראל גם מדינות מערביות עוינות, ודאי לא את ארה"ב (בהיותן מחויבות ע"י הברית המשותפת). אך כך "פרט" אינו מחוייב ואינו מוגבל ע"י אמנת נאט"ו.

שאיפותיו האימפריאליות של ארדואן עולות בקנה אחד עם אידיאולוגיית האחים המוסלמים שלו, הגורסת שלאסלאם אין גבולות מדיניים כל ארצות האסלאם אמורות להוות יחידה אחת, היא הח'ליפות האסלאמית, כפי שהיתה האימפריה העותמאנית בזמנו. מספר מכשולים עומדים בדרכו של ארדואן לסמלנטה מיוחדת:

1. מדינות ערב ומדינות מוסלמיות שאינן חפצות לוותר על עצמאותן כדי להזניח את תאבונו המדיני והדתי.
2. הוא אינו בן לשושלת העתמאנית (שהיום נקראת משפחת עתמאנוגלו) ולכן מעמדו בח'ליפות אפסרית יהיה יותר כשל זזיר-גדול (ראש ממסלה ושליט בפועל) מאשר של המנהיג הדתי היושב על כסאו של מחמד.
3. לסעודים, מתחרים רציניים ומובילים על הנהגת העולם המוסלמי, שליטה מוחלטת המכה ומדינה,